

ETTEVÕTJA

Buenos Aireses tahaks tehase püsti panna. Tõsiselt ikka,” reedab ta tulevikuplaane. “Tegelikult peaks rohkemgi käima, aga ei viitsi töö pärast reisisida nii palju. Mitmes tütarfirmas pole ma kordagi käinud.”

Kuidas on läbisaamine äripartner Jaanus Paeväliga? Kas on ka lahkkelisid?

“Ei, absoluutselt mitte, võib olla algusaastatel ja väga tühiste asjade pärast,” lükkab Jaan kõik kahtlused resoluutselt ümber. “Üks ei saa edukas olla ilma teiseta, 15 aastat toiminud tandem, tema roll oli ülesehitamisel täpselt sama suur, võid ju tarku mõtteid mõelda, aga keegi peab ju töö ära tegema. Ja Müüma, see on kõige tähtsam.” Jaan kinnitab, et kogu ettevõtlus on ikkagi meeskonnatöö, meeskonna loomine on selle alus, et asjad saaks toimida.

Küsin lõpetuseks veel autode kohta, olin Krimelte maja ees Infiniti Fx50S maasturit näinud. Selgub, et suurt motohuvi ega mootorrattastki Jaanil pole – “Loodan, et keskeakriis veel ei tule. Punast kabrioletti pole samuti mitte” naerab ta ise. Aga see FX50S, see on viieliitrise bensiinimootoriga? – pärin. “Tõsi jah, väiksemal ei olnud sellist varustustaset,” kohmetub Jaan hetkeks. “See on juba filosoferimise küsimus, et kas on mõistlik. Ma olen mõelnud küll, et võtaks midagi tagasihoidlikumat, aga teine mina minu sees ütleb: jõuad veel! Samas on see Infiniti üpris tagasihoidliku välimusega, hiljuti keegi just rääkis, et mind olla nähtud väikse Mazda džibi roolis... mingi nõrkus võib ju olla ka!”

Übermaailmareisilt Jaanil endast ühtki pilti anda pole, kuna tegi enamiku ajast pilti ise. Saatis siis Peruu reisilt mõned pildid: “Näiteks see esinemine kohaliku Tomahawk Brothersiga 4000 m merepinnast.”

Reisimine – see on see, mis paneb tegutsema

Jaan...

...PEAB TÄHTSAKS:

Mulle ei meeldi piasjade, näiteks emailide vastamise edasilükkamine – need kuhjuvad lõpuks suureks ju. Oluliseks pean aga tähtaegadest kinnipidamist ja muidugi on oluline ka üles märkida, et kes mida ja milliseks hetkeks lubas! Kellast ja lubadustest kinnipidamine ei ole kahjuks tänapäeval tavapärase nähtus.

...HUVITUB:

Minu suur hobi on Vana-Rooma ajalugu, see on väga huvitav. Kui firma tegime, siis alguses oli palju aega käes – toode oli olemas, tegid pakkumised ära ja siis lihtsalt ootasid! Siis hakkasin entsüklopeediaid uurima ja nii ma Vana-Roomani jõudsingi. See on ikka väga huvitav, kuidas impeerium loodi, milline tsivilisatsioon seal oli – Euroopa Liit on sama tegelikult, kaitseb end barbarite eest oma proteksionismipoliitikaga. Mina seda ei poolda, pooldan avatud turgu.

Aga kuidas me alles 20. sajandil jõudsimme samale tasemele, mis nemad 2.–3. sajandil?

Olen lugenud tolle aja kroonikuid ja ajaloolasi, väga põnev. Ja siis kohapeal vaatad, kuidas ehitati omal ajal, torustikud, veejuhtmed, akveduktid, sillad, Pompei saunad, Colosseum näiteks on selline tükk, mida keskajalgi ei suudetud ehitusmaterjalideks laiuli tassida.

Vana-Rooma impeeriumit ja suure ettevõtte loomist saab võrrelda küll, äri loomine ja laiendamine nagu impeeriumi loomine, ettevõtete grupi administ-

reerimine on nagu impeeriumi haldamine, sa võid lahinguid võita, aga kui pole administratsiooni, kes võidetut hoiaks ja edasi arendaks, siis võid kõik kaotada...

Ettevõtja on oma olemuselt valgustatud monarh – kuhugi maani võib olla demokraat, aga kuskilt maalt tuleb teha otsuseid.

Ettevõtte edukus sõltub monarhi valgustatuse astmest!

...HARRASTAB VEEL:

- trompet, mängin Tomahawck Brothersis, vt lisalugu;
- surf, kodumaised lemmikkohad on Püünsis ja Laulasmaal;
- koorilaul, Vanalinna segakooriga käisime Barcelonas, saime kuldmedali, laulupidu on ees;
- sulgpall, käin Sossi klubis. Pean 2–3 korda nädalas sporti tegema, see on hea enesetunde alus, käin kas või Nõmme raba peal jooksmas;
- õlu ja õltskond, mul on seitse õltskonna karikat! (Iga aasta on mängus uus karikas – toim.)

...MURETSEB:

Riigi tasandil on liiga vähe suhtlemist praktikute ja teoreetikute vahel. Aga on paranemismärke.

Väikeses riigis, ja meil on suur luksus see oma riik, peab ressurside kasutamine väga hästi läbi mõeldud olema.

EASil on sel aastal ettevõtlusele jagada 5,2 miljardit krooni, aga kui küsisin peaminister Ansipilt, et kas ta arvab, et seda jagatakse efektiivselt, siis ütles tema: “Kurat seda teab!” Näiteks 900 miljonit läheb tehnoloogiaparkidesse... võib-olla on kuskil

targad arvutused, et kuidas see hakkab tagasi teenima, ei tea, pole näinud. Võib-olla ma ei peagi seda nägema. Aga tehnoloogiaparkide koostöö reaalse ettevõtlusega on minu meelest väga piiratud.

Keegi peaks ikkagi vaatama, et see 900 miljonit mingit väärtust kasvataks, peaks reaalne visioon olema, et kust see miljard siis (arvestades kas või 10% kasumiga) tagasi tuleb, muidu võib juhtuda, et on ressursiraiskamine.

Meie suurim probleem on ekspordi puhul meie geograafiline asend, meie riigil võiks olla logistikakeskused Hiinas, Lõuna-Ameerikas, Lõuna-Euroopas, võiks olla sellised keskused, kus on kohalik jurist, kes teaks, et eestlased on tavaliselt astunud nende ja nende rehad otsa. Meie oleme piisavalt suured, me jaksame oma rehad kinni maksta, aga väikesed? Ja logistikakeskused oleksid head, et väikesed eksportöörid saaks ka oma kaupa eksportida, et nad ei peaks ootama, kuni koorem on täis müüdüd, või DHLiga suure aja- ja rahakaoga vedada. See ei oleks üldse kallis lahendus.

EASi esindajad välismaal, nendest pole ma veel aru saanud, olen kuulnud, et Silicon Valleys teeb mees küll head tööd, aga teised... ja saatkonnad – Krimelte on 15 aastat Venemaale eksporditud, me oleme teinud ligi 10% kogu Eesti ekspordist Venemaale, aga Moskva saatkonnas olen ma käinud vaid tagauksest sõpradel külas, nüüd osalesime Tomakatega teatrifestivalil Kuldne Mask ja siis, pasunapuhujana kutsuti meid eestuksest sisse ja saadik surus käe pihku! Võib ju küsida, et kas peabki ettevõtjast välja tegema? Ülbelt võib ju kõlada, aga kust see raha siis tuleb? Aga mis siin ikka kurta, ettevõtja saab iseendaga väga hästi hakkama! **G**